

Redakcija: Ljubljana, Kopitarjeva 4. Telefon 23-61-23-64.
Mesečna naročnina 25 litr., za inostranstvo 40 litr. — Ček, rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.700 za inostranstvo. Isključno zastopstvo za oglaševanje in inostranstvo: OPI S. A. Milano, Rokopisov na vradama.

SLOVENECE

SEPTEMBER - 1944

10

NEDELJA

Weiter harte Abwehrkämpfe in Flandern

Feindangriffe aus Antwerpen heraus zerschlagen — Erneut alle Feindangriffe an der Adriatischen Küste zerschlagen — Auch die Sowjets im Südteil der Ostfront abgewehrt — Neue Terrorangriffe auf südwestdeutsche Orte

DNB. Aus dem Führerhauptquartier, 9. September. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

In Nordfrankreich scheiterten feindliche Vorstöße gegen die See- und Festungsbreite. In der Festungsbreite Le Havre wurden am vergangenen Tag 29 feindliche Panzer und 12 Panzerspähwagen abgeschossen.

In Flandern stehen unsere Nachtruppen weiter in harten Abwehrkämpfen gegen den nachstossenden Feind. Angriffe des Gegners aus seinem Brückenkopf Antwerpen nach Norden wurden zerschlagen, feindliche Brückenköpfe nordwestlich Hasselt im Gegenangriff eingeengt. Der Feind hatte dort besonders schwere Verluste und verlor 21 Panzer. Um die Zitadelle in Lüttich und im Raum nordwestlich Metz wird heftig gekämpft. Gegen vorgestossene feindliche Truppen sind Gegenangriffe angesetzt. Bei Besancon und weiter östlich am Doubs stehen unsere aus Süd- und Südwestfrankreich zurückgeführten Verbände im Kampf mit dem von Süden her angreifenden Feind, der mit starken Kräften versucht, zur Burgundischen Pforte durchzustoßen.

Die Kämpfe an der Adriatischen Küste, die vorübergehend in ihrer Heftigkeit nachgelassen hatten, nahmen im Laufe des Tages wieder an Erbitterung zu. Unsere Truppen zerschlugen jedoch alle feindlichen Angriffe, die teilweise sechsmal wiederholt wurden, in schweren Kämpfen. Eine Einbruchsstelle wurde im Gegenangriff eingeengt. Vor unseren zurückgewonnenen Linien blieb der erneut anstürmende Feind unter hohen Verlusten liegen.

Am Szekler-Zipfel in Südost-Siebenbürgen wurden zahlreiche heftige Angriffe des Feindes abgewehrt. Gegenangriffe deutscher und ungarischer Verbände warfen den Gegner an mehreren Stellen zurück.

Verbände der Luftwaffe bekämpften wirksam den feindlichen Nachschubverkehr im rumänischen Raum.

Am Nordrand der Waldkarpthen und am unteren Narew scheiterten erneute feindliche Angriffe am zähen Widerstand unserer Divisionen.

Von der übrigen Ostfront werden keine grösseren Kampfhandlungen gemeldet.

Nordamerikanische Bomberverbände führten Terrorangriffe gegen Orte in Südwestdeutschland. Besonders in den Städten Karlsruhe, Mainz, Mannheim und Ludwigshafen entstanden Schäden und Personenverluste, 22 feindliche Flugzeuge wurden zum Absturz gebracht.

Bei Nacht warf ein Verband britischer Flugzeuge Bomben auf Nürnberg.

Nadaljnji hudi obrambni boji na Flamskem

Sovražni napadi so bili razbiti iz Anversa — Pouovno so bili razbiti vsi sovražni napadi ob jadranski obali — Tudi Sovjeti so bili odbiti na južnem delu vzhodnega bojišča — Novi strahovalni napadi na južnozahodne nemške kraje

Führerjev glavni stan, 9. sept. DNB. Vrhovno poveljstvo oboroženih sil javlja:

V severni Franciji so se izjalovili sovražni sunki proti pomorskim trdnjavam Brest, Boulogne in Dunquerque. Na trdnjavskem področju Le Havre je bilo v prejšnjem dnevu uničenih 29 sovražnih oklepnikov in 12 oklepniških ogledniških voz.

Na Flamskem so naše zaščitnice še nadalje v hudih obrambnih bojih proti pritiskajočemu sovražniku. Sovražni napadi iz njegovega predmostja pri Anversu proti severu so bili razbiti, sovražna predmostja severozahodno od Hasselta pa zožena v protinapadu. Sovražnik je imel tam posebno težke izgube ter je izgubil 21 oklepnikov. Huda borba divja za trdnjavo Liege in na področju severozahodno od Metz. Proti naprej prodrlim sovražnim četam so v teku protinapadi. Pri Besanconu in dalje vzhodno ob Doubsu se bore naši iz južne in jugozahodne Francije nazaj privedeni oddelki s sovražnikom, ki napada od juga in ki skuša s močnimi silami prodreti do Burgundskih vrat.

Boji ob jadranski obali, ki so začasno popustili nekoliko v svoji silovitosti, so v teku dneva zopet narasli v ogor-

Bolgarska vlada prelomila odnose z Nemčijo

Berlin, 7. sept. Bolgarska vlada je v upanju, da bo dosegla ugodnejše mirovne pogoje pri Angležih in Amerikancih ter da bo naredila uslugo Sovjetski zvezi, prekinila odnose z Nemčijo.

Značilno je, da se je med sejo, ki je sprejela ta sklep, pojavil sovjetski odpravnik poslov, da bi izročil bolgarskemu ministrskemu predsedniku in zunanjemu ministru vojno napoved Sovjetske zveze, na katero je nato bolgarska vlada kot znano odgovorila z brezuspešno prošnjo za premirje.

Sovjetsko nasilstvo nad Bolgarijo, ki je po enoglasnih izjavah Londona in Washingtona naletelo na popolno odobravanje Anglije in Amerike, je šolski primer za metode, s katerimi skuša Moskva uresničiti svoje namere proti Evropi. Sovjetske ukrepe so v Kremlju že dolgo pripravljali in jih ni moglo spreminiti. Noben narod, ki so si ga boljševiski oblastniki izbrali za svojo žrtvo, se ne more ubraniti usodi, razen ako ni odločen, da z orožjem brani svojo svobodo in čast. Kdor računa na moskovsko milost in popustljivost, kdor se igra z mislijo na eporazum s Sovjeti ali upa, da bo s svojo sprajljivostjo pridobil Sovjete, ta se popolnoma gotovo izroča boljševiskemu pohlepu ter bo svojo nevarno zmoto plačal z življenjem. Kjer zagrabijo bolgarska, tanka ne izpusti več svojih žrtev ter jih tako dolgo gnjavi, dokler ne leže popolnoma nezvestne in kot plen, ki se ne more upirati, na tleh. Nobena vlada ne more izpolniti moskovskih zahtev in zato tudi ne more s še takim klečeplazenjem pred Kremljem zaščititi svojega naroda pred Moskvjo. Nobena država, ki se podredi Moskvi, ne more upati tudi na najmanjšo pomoč Anglije in Združenih držav, kajti nobena od teh dveh moskovskih zaveznic ne bo Sovjetom ničesar storila, ne glede na to, da nista pripravljeni migliti niti s prstom, da bi rešili kako boljševisko žrtvo. Zato so tudi vsi poskusi bolgarske vlade, kot n. pr. da bi s prekinitvijo odnosov z Nemčijo dosegla

ženosti. Naše čete so razbile vendar v hudih bojih vse sovražne napade, ki so bili deloma šestkrat ponovljeni. Neko vidno mesto je bilo zoženo v protinapadu. Pred našimi nazaj dobljenimi bojnimi črtami je obstal ponovno navaljujoč sovražnik pod visokimi izgubami.

Ob Szeklerju v jugovzhodni Sedmograški so bili odbiti številni silni sovražni napadi. Nemski in madžarski oddelki so vrgli nasprotnika s protinapadi na več mestih nazaj.

Oddelki letalstva so uspešno napadali sovražni oskrbovalni promet na rumunskem področju.

Ob severnem robu gozdnih Karpotov in ob spodnjem Narevu so se ob žilavem odporu naših divizij izjalovili ponovni sovražni napadi.

Z ostalega vzhodnega bojišča ne poročajo o nobenih večjih bojih.

Severnoameriški bombniški oddelki so izvedli strahovalne napade proti krajem v jugozahodni Nemčiji. Posebno v mestih Karlsruhe, Mainz, Mannheim in Ludwigs-hafen je nastala škoda in izgube med prebivalstvom. Sestreljenih je bilo 22 sovražnih letal.

Ponoči je odvrnil nek oddelk britanskih letal bombe na Nürnberg.

Hudi boji na zahodnem bojišču

Berlin, 9. sept. Na zapadnem bojišču so bili v četrti v ospredu boji na srednjebelgijskem področju in na lotrinškem obmejnem ozemlju. Močni oddelki prve kanadske in druge britanske armade so pritisnili severno od Lysa proti obali. Vkljub občutnim izgubam pa je sovražnik malo napredoval le v smeri proti Calaisu. Dalje proti vzhodu, kjer so naše čete zasedle višine, segajoče skoraj do Genta, so se izjalovili vsi mestoma siloviti napadi. V Gentu samem so osemogonile nemške čete sovražnikovo nakano, da bi si pridobil prehode preko reke Lys. Glavni pritisk sovražnih armad v severni Belgiji pa je bil med Albertovim prekopom in Sambro. Večkrat je napadel sovražnik s silami različnih jakosti na področju Albertovega prekopa proti severu in severovzhodu ter se je poskušal istočasno, potem ko je obšel žilavo se braneča oporišča pri Namurju, razviti proti vzhodu. Iz teh sunkov so sledili številni in težki boji in ogorčeni protinapadi, v katerih poteku so nemške čete razbile novo majhno sovražno predmostje severno od Anversa ter zaustavile ob Maasi prodirlega sovražnika. Ob srednji Maasi so severovzhodno od Sedana v teku hudi boji proti krajevno vdrlim sovražnim oklepniškim ostem.

Drugo težišče je bilo na lotrinškem obmejnem ozemlju. Severnoamerikanci so izvedli številne napade predvsem zapadno od Metz, ki so jih pa Nemci odbili. Iz nemško-francoske vojne poznano mestce Gravelotte je sovražnik začasno obkolil. Energični protinapadi so razbili obroč ter rešili branilce, ki so več ur dobro kljubovali vsem osredotočenim napadom. Dalje južno so se zlomili pri Pont-a-Moussonu številni napadi Severnoamerikancev, izvedeni v jakosti polka, ob žilavem odporu nemških čet. Iz Toula proti vzhodu prodrli sovražni oklepniški ogledniki so se morali umakniti po ogorčenih protidardih.

Napram ogorčeni borbi med Maaso in reko Mosel so stopili v ozadje boji v dolini reke Saone in v francoski Juri. Tukaj je pritisnil sovražnik proti nemškemu zapornemu področju, ki leži pred burgundskimi vrati. Razen nepomembnega krajevnega vdora so se izjalovili vsi napadi in poskusi prekočenja reke Doubs pri Besanconu. Sunki francoskih tero-

»Naša volja in naša odločitev«

Najnovejši članek ministra dr. Goebbelsa v listu »Das Reich«

Berlin, 8. sept. »Naša volja in naša odločitev« je naslov najnovejšega članka dr. Goebbelsa v tedniku »Das Reich«. Med krizo in posebno na njenem vrhuncu, tako izjavja minister med ostalim, ni nobene druge možnosti premagati jo kot ta, da nastopimo hrabro proti njej z vsemi silami in mobiliziramo vse sile, ki lahko ojačajo in aktivirajo odpor proti njej. Političnovojaška kriza te vojne je v letošnjem poletju in jeseni. Naši sovražniki z vso silo svoje materialne nadmoči napadajo obrambne meje Nemčije in jih skušajo prodreti. Pri tem ni toliko pomembno, če smo na nekaterih bojiščih delih prišli na opustili tudi še tako važen prostor, marveč je važno, ali se sovražniku posreči razbiti naše boreče oddelke. Kajti ta vojna, katero smo prišli v voditi, gre za naše življenje. Če se nam posreči te sovražne poskuse v glavnem preprečiti, potem se bomo nahajali v jeseni verjetno pred povsem novo situacijo vojne. Tako Angleži kot Amerikanci in tudi Sovjeti so pričeli tekmovali s časom. Minister je omenil a tem v zvezi politične konflikte, ki se pojavljajo v nasprotnem taboru in strah pred novim nemškim orožjem ter pred naraščajočim nemškim oboroževalnim in človeškim potencialom, kar bo kasneje odločilno. Nikakor naši nasprotniki ne smejo trošiti preveč časa. Ravno nasprotno na neki določeni točki razvoja bodo pričeli zopet naraščati naši izgledi na uspeh in to točko moramo na vsak način doseči. S poudarkom je podčrtal minister, da se lahko narod, ki brani svojo svobodo, v velikih kritičnih trenutkih zanesa le na svojo lastno moč, ki pa v večini primerov tudi zadostuje, da obrani svojo narodno varnost. Sovražniki nas hočejo s ceneno agitacijo pregovoriti, češ da so že toliko kot zmagali in da proti temu ne moremo nič napraviti. V tem poletju in jeseni gre resnično za vse. Moško in odločno moramo stopiti nasproti temu sovražnemu navalu na vseh področjih vojaškega in političnega vojnega vodstva, potem se bodo sovražni načrti izjalovili ob našem odporu. V teh krizah vidimo le veliko preizkušnjo vojne. Ko smo poleti 1940 zavezovali atlantsko obalo in je bila Anglija izpostavljena vsoj moči našega letalstva, je prišla ura preizkušnje za britanski narod. Ko smo jeseni 1941 obkrožili Moskvo, se je morala združiti Sovjetska zveza z poslednjemu naporu. Danes, ko pritiskejo sovražniki s svojo človeško in materialno močjo na naše meje, trka usoda na naša lastna vrata. Mogoče je globoka zgodovinska simbolika v dejstvu, da doživlja vsak narod v tej vojni odločilne krize in, da dobi vojna žele s tem svoji pravi zgodovinski obraz, kateri narodi premagajo to krizo in kateri ne. Pot hrabrosti in moškega poguma je strma in težka in izgleda še toliko bolj utrudljiva, ker vodi poleg nje lažja pot, ki nima na svojem početku nobenih ovir, ki pa zato ob svojem koncu vodi v pogubo. Kdor stopi na njo, je izgubljen. S svojo častjo izgubi tudi življenje in z življenjem vsako upanje na boljše ali vsaj znosno bodočnost naroda. Mi smo lahko opazili pri vseh deželah, ki so predčasno prenehale z usodnim bojem Evrope, v mnenju, da se bodo lahko s tem odtegnile največjim težkostim, da so padle po izvršeni izdaji prav kmalu v grozovito in neizprosen resničnost, kakršne si prej ne bi mogli predstavljati niti ne v najgroznejših sanjah. Mi smo šli v tej vojni preko vseh višin vojaških zmag in triumfov in preko vseh nižin vojaških udarcev in razočaranj in smo ostali tam in tu nedotaknjeni v svojem narodnem jedru. To je znak, kako zdrav je naš narod, s kakšnimi silami razpolaga še danes in kaj lahko še vse naredi, če se mora izkazati v poslednji najtežji usodni preizkušnji. Če smo prej v dobrih časih kar tako tja v en dan rekli, da živimo po načinu Friderika Velikega, potem moramo to danes izpolniti. Če je ves naš narod do poslednjega moža in poslednje žene, da do poslednjega otroka za to odločen, potem bomo nekega dne razbili zaporni obroč, ki so ga naši sovražniki postavili pred bodočnost. Zato hočemo trdno in neomajno nadaljevati našo pot, ki nam jo je usoda sama predpisala, nečemo se pustiti motiti in zape-ljati, zvesto se hočemo boriti za našo stvar in jo tem fanatičneje braniti, čim bolj je ogrožena. Nihče ni izvzet. Kjer je življenje naroda vse, tam življenje posameznika ne pomeni mnogo. Na vsak način ga je treba žrtvovati, če to zahteva življenje naroda. Kajti Nemčija mora obstojati. Iz tega boja mora iziti ojačena in utrjena za vse čase. To je naša volja in naša odločitev. Izhajla iz naše trdne neomajnosti, s katero kljubujemo vsem nevarnostim.

Pota Moskve

Madrid, 8. sept. Pod naslovom »Pota Moskve« pravi »Pueblo«, da so moskovska stremjenja popolnoma jasna. Mirovna pogajanja s Finsko, Romunijo in sedaj tudi z Bolgarijo, se bodo vršila v Moskvi, ker Stalin noče, da bi vanje posegli Anglikanci. S sigurnostjo lahko napovedo, da se bodo ta pogajanja zavlekla, dokler ne bo za Stalinove načrte več nikakih ovir.

Romunija in Bolgarija pa predstavljata za Stalina le kilometrske kamne na njegovi poti. Neposredni cilj Sovjetske zveze so nove meje s Turčijo, dostop do Sredozemskega morja in približanje prostemu dohodu na Atlantik.

Im Mittelabschnitt der Ostfront. — Sturmgeschütze treten zum Gegenstoss an. Na srednjem odseku vzhodnega bojišča. — Napadalni topovi stopajo v protinapad. Fk. Aufn. Atlantic Bilderdienst

ristov proti nemškim zaščitnicam v dolini Saone so bili odbiti v krvi. Na francosko-italijanskem obmejnem ozemlju skuša sedma severnoameriška armada po izjalovitvi napadov v dolini Rhone zasedi utrjene obmejne postojanke, ki so vse v notranjosti višinskih prehodov.

Berlin. Angleške vesti o bojih pred burgundskimi vrati pravijo: Ze prve severnoameriške predhodnice so morale doživeti občutne izgube. Mož proti možu se je moral boriti.

Berlin. V lorenskem obmejnem ozemlju so prodrle nemške čete 7. septembra pri Gravelottu globoko v sovražnikove postojanke pri Metz. Prizadejale so Amerikancem visoke izgube ter zavzele nazaj več krajev. Južno od tod so se zrušili pred Pont-a-Moussonom z visokimi izgubami ponovno vsi severnoameriški napadi, ki so bili izvedeni v moči polka.

Na pravi poti

V sedanjih trenutkih, ko se vojni dogodki bližajo svojemu dramatičnemu vrhuncu in ko ves svet z napetostjo pričakuje, kaj se bo zgodilo, so tudi pred nas Slovence, tako pred vsakega posameznika in pred celo našo skupnost postavljene važne naloge. Če jih bomo pravilno razumeli in se po pravilnem spoznanju ravnali, si bomo prav gotovo zagotovili svoj obstoj. Če pa ne bi zmaga-la pamet, bi nam vrtinici dogodkov utegnili prinesiti novo nesrečo in novo trpljenje, kakršnega gotovo še nismo doživeli. Nismo pesimisti in verujemo v zdrav razum in poštenost velike večine slovenskega ljudstva, vendar pa se nam zdi prav, spregovoriti resno besedo v teh resnih časih.

Zlasti zadnje čase se namreč dogaja, da brezvestni prevratniški elementi trošijo med ljudmi najrazličnejše in za pametnega človeka najneverjetnejše govorce, da bi zasejali med ljudstvo nemir in nervoznost ter pripravili ugodna tla za svoje prevratniško delovanje, ki nima pravi nič skupnega z našo »narodno svobodo« in s podobnimi agitacijskimi gesli, ki smo jih ta leta že sto in stokrat slišali. Za njimi se skriva vedno isti cilj: razkrajati zdravo slovensko jedro in slabiti njegovo od-porno moč v borbi proti brezbožnemu in protinarodnemu komunizmu. Prekaljenim protikomunističnim narodnim borecem ter vsem poštenim in možatim ljudem, ki imajo izgrajeno prepričanje, te limanice ne morejo škodovati. Nanje se lojijo le oni, ki so v svoji notranjosti nestanovitni, razni kolebajoči in preračunljivi posamezniki, ki gledajo le na konjunkturo. Tem naj veljajo te besede. Zavedajo naj se, da je nad njimi še narod in da morajo svoje osebne koristi podrediti koristim skupnosti. To je najmanj, kar lahko ljudstvo od njih zahteva. Ljudstvo bo nekoč z vso upravičenostjo terjalo od njih odgovor za vse, kar so opustili in in zlasti za vse, kar so mu škodovali, ker so se postavili v vrste njegovih škodljivcev in nasprotnikov.

Katere so osnovne dolžnosti, ki jih zahtevajo sedanjí dogodki od vsakega posameznika in od vse naše skupnosti? Najosnovnejši zakon življenja in samoohranitve nam ukazuje, da moramo storiti vse, da ostanemo živi. Vse, kar tej naravní zahtevi koristí, moramo pospeševati, odstranjevati pa vse, kar ji škoduje. In če stvarno premo-trimo sedanjí položaj, vidimo, da tej zahtevi škoduje vsakršno razširjevanje vznemirljivih zlaganih poročil, rušenje edinosti, nediscipliniranost, samoprevarno igračenje z nepremisljenimi dejanji in podobno. Na vsak način moramo preprečiti, da temni komunistični elementi ne bodo mogli ribariti v kalnem ter nas pehati v novo nesrečo.

Nihče se pri tem ne more izgovarjati, da je brez navodil, da ne ve, kaj naj stori, da je zato najbolje čakati in podobno. Kdor pri vsem, kar se je do-slej pri nas zgodilo, le še dvomi, naj se zaveda zlasti dvoje: komunisti so izrabili trenutni položaj, našo trenutno stisko in so se hoteli polastiti oblasti, pa naj pri tem pobijejo cele gore poštenih slovenskih ljudi in uničijo vse naše premoženje ter nas kot narod zvržejo s površja zemlje. Naša naj-svetejša dolžnost in pravica pred Bogom in pred ljudmi je, da se temu na-menu v poštenu samoohranbi upremo. Drugič si moramo biti popolnoma na-jasnom o komunizmu kot takim in to z narodnega kot z verskega stališča. Z narodnega stališča pomeni komuni-zem — to nam je triletna izkušnja s komunistično revolucijo že krvavo dokazala — našo narodno smrt. Proti komu-nizmu se nadalje moramo boriti tudi z verskega stališča, ker se vera in komunizem popolnoma izključujeta. Se vedno veljajo vse okrožnice ter druge izjave papežev in drugih cerkvenih avtoritet proti brezbožnemu komuni-zmu. Če se opiramo na ti dve točki, ne moremo zgrešiti, pa naj nasprotniki slepomišijo kakor koli. Lahko se zgodi, da v tej pošteni borbi ta ali oni pade, toda padel je za visoke ideale ter je s tem izpolnil svojo narodno in ver-sko dolžnost.

Ohranimo torej popolnoma mirno kri, strnimo vse pozitivne narodne sile, ohranimo red in edinost, pa bomo srečno prebrzeli vse nevarnosti seda-njih časov.

